

Csurgó és Vidéke

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETESI ÁR: Egész évre 8 korona. Félévre: 4 korona. Negyedévre: 2 korona. Egyes szám ára 20 fillér.	Társ-szerkesztők: DR. NAGY SÁNDOR, ügyvéd. MATTER JÁNOS, főgimn. tanár.	KIADÓHIVATAL: Vágó Gyula könyvnyomdája, hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők Hirdetések jutányosan számítatnak.
<p>Kegyelet és részvét. Elmefuttatás.</p> <p>Részvét és kegyelet ikeitestvérek. Ugyanegy törzsből fakadnak; és mint a kettős sudarban növekvő fenyő sudara párhuzamosan emelkedik és fent a magasban ölelkeznek az ágak: úgy a részvét és kegyelet is ily parallel módon haladnak és ölelkeznek.</p> <p>A kegyelet szó talán csak azoknál a néptörzseknel ismeretlen, melyek elaggott szüleit, hogy őket az öregkor terheinek viseletétől megmentsék, idő előtt másvilágra küldik és az úgynevezett kannibaloknál. Mäskülönben az ősök, általában az elődök, nagy emberek, jó barátok és jó ismerősök emlékének kegyeletben való tartása ősegi dolog. Az okornak még az úgynevezett barbar népei is ismerték a kegyelet. Erről tanuskodnak az egyptomi királysírok szobrok, erről más emlékek, melyek evezredék múlva kerülnek napfényre; melyek még romjaikban is bämulatosak és mutatják, hogy ezelőtt negy-ötezer év előtt is mar athattotta a kegyelet lángja az emberkebleket.</p> <p>Az ókor két klasszikus népe a kegyelet nyilvánításában meszsze előljárt a maga idejébeli többi nepek fölött; sőt, mi több nekik köszönhető, hogy a később jövő, tudományra és műveltségre nézve sok tekintetben súlyedő korokban is megörzödött a kegyelet; a</p>	<p>keresztyén népeknél pedig a hajdani pogány apotheosis módjára szentté-avatásig ment a nagy történeti alakok iránt való kegyelet-megnyilatkozás.</p> <p>Hogy még most is ég a kegyelet szikrája tüzet, fog es nemes lángra lobban, szintén a mult idöknek egy szivreható maradványa. Ez a maradvány szinte vázis a nagy sivtag közepette mely sivtag minthajelentkeznek a mai nemzedék szükébb és tágabb körében. Szerencse, hogy a sok magán érdek es önzés mellett meg mindig vannak nemes dobbanású szivek és ihletett keblek. Az ily emberek szive dobbanása es kebelihiettsége sok mas ezerben, sőt milliókban megrezegteti a sziv húrjait es még a siváraknak látszó keblekben is nemesebb es feleköltebb eszmekeket ébreszt.</p> <p>Olykor a művészet különbözö ágainak partolása folytán szinte azt véljük, hogy az atheni nagy Periklaz dicsö korszaka megnyilt hazánkban is. Énekeket zengenek a költök. Néha önként jövö fellobbanás késziteli őket a dalra; néha, a Kis faludy-társaság s az Akadémia pályatetelei a jutalom nem cserfa-vagy baberkoszoru, mint a lelkes hollen népnel, hanem csengö arany. Nem baj, ha az arany fénye es értéke szöialatja is meg költöinket; csak áterezve, tiszta szivükböl zengjenek es való meggyözödéssel. Ha ez a három kelek megvan es ennek meg kell len-</p>	<p>ni, akkor külön koszorut is füzhetünk a költö homlokára, mert a kegyelet érzése hatetta meg az ö keblét is s az olvasókban is hasonló érzelmeket támasztott vagy támaszt.</p> <p>Maskor a festö ecsete örökíti meg egyes történeti nagyalakjaink vonásait, a közélet terén való szereplésük nevezetesbe mozsanatait. Mi meghatva állunk a kép előtt; érzelmünk tisztulnak nemesülnek; a kegyelet tüze fellángol belsönkben, fölteve, hogy teljesen megrértettük a festö intencióját, mely vezette, midön müve megalakításához fogott, fantáziája merész szárnyain kiemelkedve a köznapi gondolkodás szük látóköréböl, lelke lelkét, az isteni szikra fényet tárja élénk remek festményében.</p> <p>Pantheonok emelkednek egyes nagyok hamvainak befogadására. Mily szép megnyilatkozása ez is a kegyeletnek, mikor egy-egy nemzet nagyjai egymás mellett pihennek. Ily helyen nem érezzük; hogy a halál országában járunk. A zárt koporsóböl szinte hallható a hang, mely nagy eszmék megalóaitására készitet; megleledkezünk arról, hogy a természetben enyészet is volna örök életröl álmodozunk.</p> <p>Hát egy-egy mauzoleum, melyet egy nemzet vagy egy család kegyelete állitott, nem így hat az ember kedélyére? Sokszor a sziklak beszélnek. A sírek, melyek mellett nincs fényes márvány-emlék, csak néhány gondozott</p>
<p>TARCA.</p> <p>Schlegei Lörinc halálára.</p> <p>Elköltözel te draga jóbarát! Kinek jobb társat ember nem talál. Itthagytad hú pajtasid bus karát Elvitt zsarnok, könyörtelen halál! Mert öh! hiaba jajgatunk sokat, Ez adaz zsarnok biz nem valogat!</p> <p>Nem nézi mily nagy irt hagy itt nekünk, Hogy kit kiválaszt, mily meghalt barát. Nem a bus hitvest, arva gyermekünk, Viszi a legjobb férjet es apát! Nem állhat ellent ifjukor erő, A kit kiválaszt sujt a vakmero.</p> <p>Es most, hogy el földeltük tetemed, Az ég urához emeljük imánk, S kerjük, hogy el ne hagyjon szellemed, Nézz az egekböl, üdvözölve, ránk! Öszinteség, barátság es hűség Lesz akkor köztünk, míg eljo a vég!</p> <p style="text-align: right;"><i>Herceg József.</i></p>	<p>sajnálkoznom kellett fölötte, mert fáradt, beteg volt, a szeme olyan, mint a kialvó tűz utolsó parazsa. Köhintett. Sok ember életének vége kezdődött már így. Jó Istenem, háj ó is? Piros arca es mosolygó ajkai mögött alig-alig, hogy meglátszott a fájdalmas vonaglás.</p> <p>Amint a Stefánia es Andrassy utakon végigsetälva az üdülö közönséget nézdelem, amint a nyüzsgö sokaság vidám zajába belevegylül láttam a suhogó fákröl lehulló sárga leveleket, olyan hasonlónak találok a haldokló nagy természetet a beteg leányzó sorvadó életében, hogy szinte faj a szivem miatta.</p> <p>Szegény haldokló leányzó es a természet esodálatos remelke te gyönyörü ösz. A hervadó haraszt közt a sárga lombesó alatt kéjjel nézdelem mosolygó egedet. Haldoklásodban annyi báj es kellem rejlik, hogy az ember szinte szeretné, ha örökké ilyen maradnál.</p> <p>Miért szeretjük a természet haldoklását? Talán mert gyönyörüség a halált várni? Nem. Az elválás pillanatában ösmérjük meg az élet becsét legjobban.</p> <p>Budapesten mindenféle vidám derült arcokat látni az öszü idöben. A mosolygó egéböl földeriti a kedélyeket, az esthajnali esipös fuvaiom pirosra festi az arcukat. A vidám gyermekszivajba belevegylül úri asszonyok u ruhájának selyemsuhogása: a hivatalos szezon egyik föltméröje. Dehogy gondolunk ar-</p>	<p>ra, hogy holnap már beborul a kedvetlenül bandukolunk a sáros, lucskos utakon.</p> <p>Önkénytelenül is eszembe jut a bájos leányzó, kinek nem rég még az élet csuttant ki az ábrázatából. Az élet mulandó. A beteg leányzó is, mint a mosolygó öszü napsugár szeretné elhíttetni magával, hogy egészséges mint a nyári nap, mely a gyümölcöt érleli.</p> <p>En Istenem! Ki gondol ilyenkor arra, hogy a természet nem tagadja meg a maga rendjét? Bizonyos, hogy maholnap köd borul reánk, mond, hűvös északi szél kergeti arcunkba a permetező esöcsöppeket s aztán . . . aztán . . .</p> <p>Épp úgy mint a beteg leányzó, kit a fütött szoba falai közé szoritott a fájdalmas ködhöges, a természetnél is megunja hosszú vonaglását s egyszer csak elaltatja egy fájós lehetet.</p> <p>Ki gondol most még arra? Az uteákon élünk, mozgó képek tarkállauak még es az emberek kéjesen szivják magukba a haldokló természet utolsó lehetetet. S olyan jó az utolsó sóhajokban elmerengeni.</p> <p>Az a beteg leány, ki ott ül az ablakban s elgondolkozik az élet mulandóságán, azon reményben várja a szabadító halált, hogy föltámad, mint az idök örök változatossága.</p> <p>Igen, igen mert ö is föl fog támadni friss, új, örökifju életre, mint a természet kikeletkor csakhogy ott, ahol nincs többé enyészet, mulandóság, ahol örök az élet, örök a boldogság.</p> <p style="text-align: right;"><i>Romhányi Sándor.</i></p>
<p>Ösz.</p> <p>Mint gyermek ismertem meg. Akkor megenni való baba volt. Mikor hajadonna cserepedett föl, olyan volt mint egy Madou-na modell. Évek múlva, most pár hete, hogy egy véletlen találkozás ismét utamba hozta,</p>		

virág van a hanton néha jobban meghat-
nak a gazdagok által emelt oszlopoknál.
Szobrokat és más művészi emlé-
keket is állítunk kegyeletünk jeléül.
A korlátolt fölfogás örületes máni-
ának nevezi az ilyes mozgalmakat.
De, ha ez így volna, akkor az óko-
ri klsaszikus görögség mind örültek-
ből állott! Athén és Korinthos lakói
mind eszeveszett emberek és a Dioge-
nesek lennének a mintaképek, a ki-
ket hóbortos gondolkozásukban követ-
nünk kell.

A mai kor, bár sokszor realisnak
nevezzük, még mindig sok humánus
eszmét hord méhében. Mi több, olykor
szinte elementáris erővel nyilatkozik
meg a kegyelet lerovása. Németország-
ban hány Vilmos emlék szól a nagy
császárról, s hány Bismarck-szobor hű
kancellárjáról? A magyarság kegyeletét
a felállított s a felállítandó Kossuth
és Erzsébet-szobrok és emlékek tolmá-
csolják; tolmácsolja a Vörösmarty szob-
rára megindult országos adakozás stb.

Szép és fölemelő a kegyeletnek
ilyen megható példákban való vissza-
tűkröződése; de talán még fölemelőbb,
ha remek kápolnát vagy templomot emel
a keresztyén áhitat egy drága halott
emlékének, vagy kegyeletes alapítvá-
nyokat tesznek egyesek, esetleg a nagy
közönség a kiváló nagyok nevének ilyen
módon való megörökítésére. Amott Is-
tenéhez emelkedik a lélek s elteledi
nem egyszer ezernyi baját; emitt a
kegyelettel megjelen a részvét anyála
s nem pusztán kenetes szóval, hanem
tettel is igyekszik segíteni az emberi-
ség baján.

A részvét külső és belső; de lehet
egyszerre külső és belső is. A külső
sokszor csak máz; a belső részvét igá-
zija részvét; a belső részvétnek külsőleg
való megnyilatkozása pedig a szent-
írásbeli olajos korsó, mely noha soká-
kat táplál, soha, ki nem fogy. Erre a
belső részvétre nagy szüksége van az
az emberiségnek; de a belső-külsőre
még inkább.

Elköltözik a sirba egy-egy jó ba-
rátunk, ismerősünk, részt veszünk a
gyászolók bánatában. Sirunk a sírókkal
s az arcunkon lepergő könnyek több
enyhületet hoznak a bánatba merültek-
nek, mint a legékesebben kondoleáló
levelek vagy a koszurúknak kocsiszám-
ra menő halmaza.

A részvétnek másféle nemei is
vannak, a melyek különösen a tél ide-
jén könyörtület és jótékonyág alakjában
szoktak megjelenni. Ilyenkor alakulnak
a nagyobb városokban a népkonyhák,
a meleget nyújtó hajlékok, a szegénye-
ket felruházó társulatok; megjelennek
az ingyen kenyeret osztók . . . Itt
mintha megcáfolva látnók a latin író
mondását, hogy „farkas az ember az
embernek s nem ember“, mert a kö-
nyörtület és a jótékonyág cselekedete-
inek ez a sokszor névtelenül való
gyakorlása mást mutat.

Bár csak mindig melegebben nyi-
latkoznék meg a kegyelet és részvét
érzete a mai és a jövő nemzedéknél. A
jótékony célokra és őszinte szívből nyuj-
tok pénz és egyéb adományok na-
gyon sok embernél lesimitják a gondtól
fakadt homlokredőket; családokat men-

tenek meg; másokat hasonló nemes tet-
tekre indítanak. A kik pedig a kegye-
let oltárán áldoztak áldozzanak rajta,
tovább is Lobogjon az oltáron a láng
szakadatlenül, segítse hevíteni még a
dermedező kebleket is; mert csak így
bizonyul be, hogy nem pusztán állati
lények vagyunk, hanem részesei va-
gyunk egy fensőbb isteni leheletnek is,
a mely a testiség köréből szabadulva
az eszmék körébe ragad bennünket,
emel hevít és nagy és nemes tettekre
buzdit.

Elmélkedő.

Levelezés.*

Porrog 1901. jan. 17.

Tekintetes Szerkesztőség.

Nem tudom, hogy hany példányban,
de Szentkirályra és Porrogra is, továbbá
Pátróra, Bükkösdre is jár . . . és talán a po-
kolba is jár a „Csurgó és Videke“ nehány
szama . . . és lám, mintha ezek a községek
az Isten hata mögött feküdnének, semmit
sem híresztel rólok a t. szerkesztőség.

Pedig hát nálunk is van am sok moz-
gás es élet, jó lenne erről is tudomást sze-
rezni s ne bokserek, majd burok közt járni,
a kik bizonyára a csurgói járás. sot állítan
merném Somogyország határan túl lakhat-
nak. —

Hogy mikről kellene írni a Csurgót
határoló községeket illetőleg arról előter-
jesztést nem teszek, mert hiába is tennék
nyet: a mennyiben a szerkesztőség annyira
el van telve Csurgóval, hogy ezt az igazán
kolibri-feszket sásfészeknek tekinti s kormá-
nyoztatni akarja vele talán az egész világot.

De mégis, mert epes természetem nyu-
godnom nem hagy, de elővett az idegbaj es
érem a reuma előszelét, mégis tanácsot
adok a szerkesztőségnek, hogy mit közölje-
nek rólunk, rólunk a könyvekbeliekrol;

Írjak meg, hogy a mult század bűneit
most számítjuk össze; az eltagadott éveket
most fedeztük föl a nem férfi ruhában já-
róknál. Írjak meg, hogy Porrog és Szentki-
rály községek alapítót keressük, hogy szob-
rokat emeljünk nekik; írjak meg, hogy né-
pünk férfi része teleu flegmaticus, az asszony-
nep energikus, mert fon es szo tehát mun-
kalkodik.

Írjak meg, hogy a közönséges kabá-
tosnál kabátosabb tarsaság jó egyetertesen
él es összejön, ha borfejtes vagy disznótor
van a háznál s elmulik az éjfeli tizenket
óra is, hogy még mindig serényen kergetjük
a pagátot.

Egyet ne irjanak meg, hogy t. i. min-
den telegraf. es telefonösszeköttetes nélkül
is a csurgói híreket hamarabb tudjuk, mint
az odaválók. — Tudjuk, Csurgón kinek ki
uvarol; ki a csurgói fiatalság. Nesztova, ki
a legeszbjbe; ki szenved migrénben, ki fel-
tekeny az urára.

Oh, oh urak! ne gondoljak, hogy mi
oly nagyon elmaradtunk az oly magasnak
látszó gondolkodásmódjuk mögött. — Mint-
hogy azonban közvetlen tapasztalásból tu-
dom, hogy oly üdvös intézményeik vannak
es lesznek Csurgón, melyek nálunk még
nincsenek következő kérdéseket intézek a t.
szerkesztőséghez.

1. Mennyibe kerül télen egy jó járda tisztá-
tása; 2. mennyibe a hosszú téli ejjeleken a
világítás; 3. mennyibe az alsóskarkad — új es
ócsurgói telefon-összeköttetes türendészeti
szempontból; 4. miért fogadta Csurgó es
közönsége oly szívesen a borfogyasztás el-
lenőrzésenek legujabb módját?

Ezekre az utóbbi kérdésekre okvettele-
nül kernek választ, hogy a Csurgón haszno-
sáknak bevált dolgokat mi is behozzuk vagy
sürgessuk behozatalukat.

*Mint hogy legutolsó percben kaptuk e levelet,
most nem felelhetünk rá, jövő számunk azonban meg
fogja adni a választ. — Szerk.

Kiváló tiszteletem kifejezése mellett
maradtam.

a tek. Szerkesztőségnek

alázatos szolgálja
Trombitás Péter.

H i r e k.

— **Eljegyzés.** Molnár Ede sajevamosi
kantortanító jegyet váltott Erdoteleken tar-
keői Guresky Aranka tanítónóvel.

— **Kinevezés.** Ó felsege a kiraly San-
dor József csurgói járásbírosági jegyzot a
hajdunánási járásbírosághoz aibiróva nevezte
ki Midón igaz szívvel gratulálunk kedves
munkatarsunknak ehhez a kinevezéshez, egy-
szersmind kerjük, hogy mint volt csurgói
tanítvány es utóbb csurgói járásbírosági jegyzó
gondoljon a messze távolból is ránk; lapun-
kat továbbra is keresse föl becses cikkeivel.

— **Kérelem.** A csurgói járás m. t.
anyakönyv-vezetőit tisztelettel kerjük, hogy
a műtevi anyakönyvi kivonatokat: születés,
halálozás, házasság, egybevetve az 1899-el
szerkesztőségünkbe küldeni sziveskedjenek;
kerjük továbbá a csurgói járáshoz tartozó
községek előljáraságot, hogy a népszámlá-
lástól szóló adatokat már most tudassák ve-
lünk, hogy a lakóságnak tíz év alatt törtent
fogyasztásáról vagy gyarapodásáról már jó
kor értesithessük olvasóközönségünket.

— **Közgyűlés.** Helybeli kaszinóunk ja-
nuár 13-an délután 5 óraker tartotta köz-
gyűléset. Dr. Hochreiter Kornél kaszinói el-
nöknöyitota meg a gyűlést s kegyeletes sza-
vakkal megemlekezven Schlegel Lorinc vá-
lasztmányi tag elhunytáról, kerí a kaszinó
részvétenek jegyzókönyvben való kifejezesét
es a gyászoló családdal való közléset. Utá-
na jegyzói, háznagyí, könyvtári, penztárosi
jelentések következtek. Erre mert a tisztikar
mandátuma lejárt, Hejas Pál mint korelnök
vezette a gyűlést. A választások közfelkiál-
tással törtentek. Elnök: dr. Hochreiter Kor-
nól, alelnök H. Jas Pál, ügyesz Bauss Sándor,
háznagy Bodoia Laszlo, könyvtáros Szabó Li-
pót, penztáros Schraier Bela, jegyzó Matol-
csy Istvan. A kisorolt választmányi tagok is
ugyanazok maradtak; az alhunyt Schlegel
helyére pedig Mátrai Gyula tanítóképző inté-
zeti igazgató jutott be a választmányba. A
városunkból eltavozott Herceg József választ-
mányi póttag helyet Prettenhoffer Ódonnel
töltötte be a közgyűlés. Vagyis Csurgó dacára,
le oly simán a közgyűlés mint a mostani,
a mi világosan jelzi, hogy a tagok között
annyira szükséges összetartás most valóban
megvan.

— **Népszámlálás.** Szóit róla már a
mult számunk is; most a teljes rektifikáció
kedvéért Csurgóra nézve közöljük, hogy az
1890-iki népszámláláshoz viszonyítva 552
lelekkel van több Csurgón mint tíz év előtt,
a mikor 3972 lakója volt községünknek, most
pedig van 4224. Százalékokban a gyarapodás
kitesz 1—5 0/0-ot. Vagyis Csurgó dacára,
hogy Somogy megyének második városa, csak
nehezen népesül; de mégis gyarapszik lakói
számában, nem ugy, mint Somogy megyének
több községe, a melyekben holmi gyermek-
rendszerek miatt vagy stagnál vagy fogy a
lakósság.

— **Felakasztotta magát.** Iháros-Berény-
ből értesültünk, hogy Pecsek József jómódu
polgár ember f. hó 16-an reggel 9 óraker
felakasztotta magát az istállójában. Nevezett
szerencsetlen két éves házas volt s házassa-
gából van egy kis leánya. — Mi vitte e bor-
zasztó tette, erről mende-mondák keringenek
Állítólag lakodalomban volt a feleségével
s mert a menyecske talán hevesebben tán-
colt es bele-belenézett a legények szemébe.
ez keserítette volna el a polgárt s így állott
volna boszut a feleségén.

— **Állategészségügy Somogy várme-
gyében.** Veszesség; tabi j. Köttse 1 u. ser-
tesvész; barcsi j. Csokonya 7 u, Dráva-Ta-
mási 7 u., Gardony 6 u., Kálmancsa 7 u.,
Kastélyos-Dombó 12 u., Visonta 14., igali j.
Igal 1 m., kaposvári j. Mozdós 1 p., marcali
j. Bóhonye 1 u., Tapsony 1 u., szigetvári j.
Márkóc 5 u., Nagy-Dobsza 9 u., Pettend 5 u.
tabi j. Karád 1 u., Nagyberény 1 u.

— **Tolono-vonat Budapest és Csurgó között.** A m. kir. belügyminisztérium rendelkezései kiadta, hogy minden héten csütörtökön Budapest és Csurgó között egy tolonc-vonat fog járni. Így tehát egyszerre megtette a miniszter Csurgot fő tolonc-állomásnak. Egy vonattal több s az eddigi meglehetős számú toloncra még nagyobb számú toloncnép fog átvonulni Csurgó mellett és Csurgón keresztül. Evvel kapcsolatban meg egy hirt mondunk, hogy az expressz-vonat továbbra is csak lútyúlni fog a csurgóiaknak. A helyi villamos s ennek Szentára, Iharosba, Berzencére való elágazásai szintén embrióban pihennek. No majd a jövő század vagy az utána való meghozzak talán ezt is.

— **A csurgói választókerület szabadelvű pártjának legközelebb leendő megalakulásáról** hírek kezdenek szallingózni. A párt valamely kiváló környékünkbeli notabilitást óhajtaná megnyerni elnökönek, a kinek buzgó és tapintatos vezetése mellett a párttagok már idejekorán erős akcióra készülnek, hogy a választáskor jól szervezve, a szabadelvű párt zászlaját diadalra vinni segítseik. (?)

— **Schlegel Lőrinc** ellenőr-állomásfőnök haláláról megemlékeztünk, kiegészítve a temetéséről szólunk pár szót. Január 13-án d. u. 3 órakor tele volt a csurgói pályaudvar helybeli és vidéki közönséggel. Városunk minden társadalmi osztálya: hölgyek és férfiak egyaránt képviselve voltak a beszentelésen; vidékről leginkább a rokonság és a megboldogult pálya társai valának jelen. Kevés szem maradt könnyezetlen a gyász-szertartásnál. — A megboldogult holttestét Kaposvárra szállították, a hol jan. 14-ikén d. u. négy órakor helyezték örök nyugalomra tetemeit. — A gyászolók fogadják még egyszer részvetünket; te jó barát pedig pihenj nyugodtan; emléked elni fog közöttünk meg porodban is.

— **„Emke”** szivarkapapír és szivarka hüvely, kapható mindenütt úgy legfinomabb vekony (□ m ként 8 gr.) mint vastag az egyiptomi vergének megfelelő, papírból. — Rövid használat után mindenki meg fog győződni ezen papírok és hüvelyek jóságáról. 2 0/0 az emke javára.

— **Kutyák kóborlása.** Már azt hittük, hogy Csurgón csak egy-két mutavány-kutya van, mióta a kutyaadó esetleg revolveres kézzel hajtatik végre s az megadóztatandó tárgy, mert árveresen senki sem venné meg, elő tárgyból holtá válik. Annyi furcsa alakú kutya kóborol most városunkban, mint már évek óta nem; mintha a szomszéd községek kutyái is Csurgóra jönnének s némelyike olyan gyanus, hogy még veszedelemtől is lehet tartani. Nem lehetne ezen segíteni?

A Plastikumban egy nagyító üveg elveszett a ki holléteiről hirt ad 5 korona jutalomban reszesül.

C s a r n o k.

Túzokné gorillája.

Folytatás.

Ez esemény után eltelt pár nap s Túzok urat nem látta senki. Eltelt egy hét, el kettő egy hónap... se hire, se hamva. Túzokné bármily kegyetlen volt is ferje irányában, már aggódni kezdett miatta. Hová lehetett? Elmult két hónap, három hónap, félev, egész év, senki sem hallott, senki sem tudott róla semmit. Eltűnt, eltűnt nyomtalanul.

Iksz városban nagyon népes szokott lenni a Sámuelnapi vásár. Ott van ilyenkor az egész vidék eladó és vevő közönsége. Valamennyi csepebrágó, komédiás, szemfényvesztő, bűvész, állatmutogató van a környéken, az itt mind összegyűlt, hogy csodálatos művészetekkel megadóztassák a bámulni szeretőket.

Mindenik legjobban dicséri a maga művészetét s mindenik magához szeretné hódítani az egész közönséget.

Egy ilyen fabódés művész-bűvész háza előtt egész elragad tatással szónokol egy

felcifrázott uri ember:

„Tessenek, tessenek uraim besétálni. Nadszeró bővészeti szemfényvesztés, mit még idáig nem láttak. Itt mek lehet látni sok mindenféle szép tréfa, médfa, krokodil, amerikaiischer kijó, dromedár, ekt afrikánischer gorilla, alles lebendig. A pátromoko igen nad mestr, mekcsinálék sok mindenféle szép. először táncolni, utószor mekeszi máka makát neki. Cu lect kommt der nadszeró tojástanc, Előadja a madmoazel Seraphine Tessenek! Tessenek!”

A sok nép csak úgy hemzsegett körülötte, mint a Tisza partját a szunyog. Falusi emberek, suszterinasok, talyigások kíváncsian kandikáltak a kerítés hasadékaiban keresztül hahaha, hahaha meglathatnanak valamit abból a sok nagyszerűségből.

A sokaság között egy ismerősre akadunk. Záli asszony az, a szegény elűldözött Túzok felesége. Ugy látszik, hogy ő is szeretne valami különöst látni. Előveszi rossz bugyellárását, kivessz belőle 20 krt., megforgatja a markában, m de mégse; visszateszi, meg ki veszi, végre elhatározza magát, hogy bemegy, ugy sincs alkaima másszor ilyen ocsó pénzért ilyen sokfelet meglathatni.

A bódében csakugyan sok szép volt. Lagelsőben is óriási vaskalitka tont a szemébe mindjárt a bejárás mellett. Benne egy akkora majom mint *egy nagy ember*. A magyarázó mondta, hogy ez a *gorilla*. Ott járkált a kalitkában, két lábon, fels alá. Ennek volt a legtöbb nézője.

Túzokné asszony odaállt a kalitka mellé s onnan nézte e különös teremést. A mint egyszer a gorilla véletlenül rávetette szemét, elmordult, cudar, rekedt hangon, hogy az embernek hideg borzongatás futott végig a hátán. Az asszony még jobban bámulta a szörnyű állatot, de a gorilla is folyton rajta tartotta szemét.

Egyszerre csak, amint az asszony félre tekintett, a gorilla kinyújtotta izmos karját a kalitka rácszata közül s az asszonyt torkon ragadta. Egy másodperc alatt kirugta ajtáját s az asszonyra rohant. A közönség ordítva, sikoltva törte ki magát a bódéből, kiabálván, hogy kiszabadult a gorilla. Az pedig irtózatoss csapásokat mért izmos kezével az asszony fejére, a ki ájtultan rogyott össze a vaskalitka mellett, még a földön is rugdosatva és fojtogatva a gorillától.

A „pátró”, ki épen akkor „ette mek máka makát” meghallván az irtózatoss zajt és ordítást, egy karóval kezében berohant a bódéba s végig hajtott vele a gorilla derekán. Oh borzazott! A gorilla erre *emberi* hangon szóal meg:

„De én a szentnek sem tőröm tovább hogy 30 kr. napi díjért még üssenek is. Elég, ha morgok, fogam vicsgorgatom, szóval majom vagyok, de hogy még üssenek is, azt nem tőröm.” S azzal lerugja magáról a gorilla-bört és... és ki tűnik ki alóla? Senki más mint Túzok úr, a néhai rákfalvai kocsmáros.

„E miatt a huncut asszony miatt kellett nekem másfél esztendeig gorillává lennem” s aztán még egyszer megrugta az elájult asszonyt, kirohant a bódéből a gorilla bórrel együtt és odébb állott.

* * *

Túzok ur haza ment egyenesen Rákfalvára, erősen elhatározta, hogy ő lesz ott az ur. A felesége nem ismerte fel, mert hiszen akkor elájult volt, mikor ő megszólalt és levetette a gorilla-gérokkot. Gondolta magában, hogy jó lesz ezt akkor felölneni, ha ismét nem fog birni a feleségével. Fel is öltötte azon módor, gondolván, hogyha előző a vásárról, először is jó lesz egy kicsinyt ráriasztani.

Este felé látja am Túzok ur, hogy összekékülve, sántikálva jön haza drága élete párja. Szegényt alig tudták életre költetni a gorilla kalitka mellől. Túzok ur — amint be akar lépni Záli asszony — gorillapofával rámondul; az meg szegény, megrémülve a gorillával való váratlan találkozástól, uccu! sikoltozva nekiment a bereknek; elszaladt, elmenekült a maga házából úgy, hogy még mai napig sem látták Rákfalván.

Igy menekült meg saját akaratán kívül Túzok úr veszedelme életpárjától Záli asszonytól.

(Végo.)

New-York.

Kuthy Zoltán.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

A lap szellemi részét illető közlemények Matter János főgimnáziumi tanár címére küldendők. Névtelen és ismeretlen aláírástú közleményekre nem válaszolunk. Keziratokat vissza nem adunk.

Adolf Broch. Gross-Kanizsa. Hinni sem akartunk szeméinknek, hogy a szomszédos Nagy-Kanizsa ilyes felirata levélborítékis lehetséges és érkezzék benne tárc aféle magyar közlemény a „Csurgó és Vidéke” számára. A közleményt elolvastuk, megállja a helyét s közzététel közé sorolták; de előre is kijelentjük, hogy a közlemény küldője ne ilyen borítékba tegye máskor a közlőni valóját, mert elolvasatlanul visszaküldjük. — Ha eljárásunkat magyar sovínizmusnak fogják is nevezni egyesek, nem bánjuk. — De Nagy-Kanizsa ugy látszik, hogy még nagy németeskedő fészek. Hisz nem tudom már melyik, de a város által emelt épületen, ott díszleg a német felirat és Gross-Kanizsa.

R—r G—a Csurgó. Amint lehet, sorát kerítjük a szép versnek.

T—s P—r. Porrog. Helyes, helyes. Máskor is írjon; de korábban külsje be leveleit. Válaszunk majd a jövő számban jön.

Hirdetések.

11002 P. 900.

Hirdetmény.

A Kaposvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a szentai 56 sz. tjkben A I. 13. sorsz. 928. hrsz. alatt szenta község volt volt úrbéresei tulajdonát képező legelő és erdőből az északi részére hihasítandó 24. kat. hold terület felosztásának megengedhetőségét tárgyzókérdés eldöntésére szükséges nyomozás megtétele végett 1901. évi február hó 9. napjának d. e. 9 órája szenta község házához kitézetett, ennél fogva mindazok, akik a fenti ingatlanokra nézve jogosultsággal bírnak, a fenti határnapra azzal idézettek meg, hogy az eljárás további folyamán személyesen- kinti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőteről gondoskodjanak.

Kaposvár 1901. évi január 7.

a kir. törvényszék mint úrbéribírótság.

DORNER

KAPOCSFI

elnök

jegyző

Photoplastikum Özv. Hedasekné urnó bolt helyiségében.

A heti műsor a következő.

Vasárnap 20-án Jeruzsálem és Egyptom, hétfőn 21-én Magas Tátra és Pozsony, kedden 22-én a Rajna vidéke, szerdán 23-án Párizsi kiállítás I. sorozat, csütörtökön 24-én Párizsi kiállítás II. sorozat, pénteken 25-én Amerika, szombaton 26-án Dreyfusz pör tárgyalás
Renneszben.

Belépti díj 10 krajczár.

TÜDŐBAJOK GYÓGYITHATÓK!

(Kronikus katarrhusok és tüdővész.)

Statistikai feljegyzések szerint Németországban a tüdővészesek száma körülbelül 1 1/2 millió, melyből évente körülbelül 180 000 ember esik áldozatul. A magyarországi statisztika pedig ennél még borzasztóbb képet tár elénk. Még rövid idővel ezelőtt mindenkit, kit ezen borzasztó betegség meglepett, menthetlenül elvesztettek tartottak és csak az utóbbi években nyertük azon meggyőződést, hogy a gyógyulások nem is oly ritkák. Minden esetre kedvező viszonyok és körülmények szükségeltettek a gyógyulás eléréséhez, lett legyen az akár a beteg szervezetének, akár pedig a célravezető gyógy-mód alkalmazásának követelménye.

Azon kérdés, hogy a tuberculózis ragadós-e, sokáig vita tárgyát képezte. Ujabb időben azonban azon eredményre jutottak, hogy a betegség magában véve nem, hanem az arra való hajlandóság a gyermekekre átszár-maztatik: azaz hogy a szervezeti hibák öröklődnek át, mi által a fertőzés kelte alapot kap. Világos tehát, hogy a fertőző anyag oly anyagban vagy ruházatban található fel, melyben előzőleg egy tüdővészes egyén halt el, igen könnyen átszár-mazthatik annak gyermekeire, különösen ha azok öröklött szervhibák következtében már hajlamos-sággal bírnak. Azért is szükséges a beteg által használt helyiségeket, nemkülönben annak köpétét az orvos által adott utasítás szerint gondosan fertőtleníteni.

És mégis, ha más védőeszközünk a fertőző kór ellen nem volna, az emberiség nem 1/2 része pusztulna bele, hanem összessége, mivel naponta, hol a levegő, hol pedig a táplálék útján veszi be a tüdővész bacillusait.

A szorgos figyelő, ha nem is orvos, tapasztalt atja, hogy a természet talál utat-módot arra, hogy napjaink mindenki szervezetére káros befolyást ellensúlyozni, sőt csirájában elfojtani képes.

Példa rá az égetett seb, melynél a természet egyszerű gyógyhatánya alatt oly anyag képződik az elhalt és újból fejlődő szövetek által, hogy az oly védőpajzsot képez, melynek magában az orvostudomány sem volna képes oly czél-szerűen alkalmazni. Mert a természet a káros hatányokat csodálatosképpen kiválasztja és kiküszöböli a szervezetből és pedig izzadság útján vagy gyomor és belek útján, avagy a vesékén át. Csodálatos volna tehát, ha a szervezet nem bírna a tüdővész bacillusai-val megküzdeni. Es bír is megküzdeni.

Tudvalevő dolog, hogy azon helyen, hol a légeső számos kis ágakra — az úgynevezett bronchiákra — oszlik, melyek a tüdőbe vezetnek és együtt a tüdő-kötszövettel a tüdőt alkotják, — fekszik két mirigy: az úgynevezett bronchialis- és tüdőmirigy, melynek működéséről és feladatáról az orvostudomány sokáig nem volt tisztában. Most azonban dr. Hoffmann tanár vizsgálataiból már tudjuk, hogy azok egy „speciális nedvet” választanak ki, mely nedv a fertőző csirákat, s így a

tüdővész bacillusait is, mely még mielőtt a tüdőbe érve, ott romboló hatást kifejtené, tönkre teszi. Már most oly egyszerű, hol ezen mirigyek öröklött, avagy veleszületett gyengeség, nemkülönben physikai hatányok által működésükben gátolva vannak s ez által a szükségelt nedvet elegendő mennyiségben kiválasztani nem képesek, hozzá még az is, ha a tüdő akár meghűlés, por vagy bármely más idegen anyag behatása által megtámadva van, mi által ellentétlái képessége gyengült, meg van könnyítve a tüdővész bacillusainak a tüdőbe való behatása s így előbb-több kifejtheti romboló hatását: a tüdővész kifejlődését.

Mint láttuk, a két tüdőmirigyből kerül ki azon nedv, mely tönkre teszi a tüdővész bacillusait. Miután pedig az emlös-állatokban is feltalálhatók ezen mirigyek és ugyanazon feladatot teljesítik, mint az emberi szervezetben, ebből kifolyólag kísérleteket tettek ilyen anyagot mesterségesen oda vezetni, a hol arra a szervezetben szükség van és ez által gyógyulást közvetve létre hozni.

Miután a tudományos kutatások ez irányban eredményesen igazolták fentebbi feltevést, nagyban készítették ezen nedvet és „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” ezimén forgalomba hozták. Mindezen állítások lentebb foglalkoztatnak a leghevesebb orvosok által, kik leginkább foglalkoztak tüdőbetegek gyógykezelésével. Ez azonban csak egy része a nagy eredményeknek.

Meg az esetben is biztos győzerményt tudunk elérni a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” használatával, midőn a kór már előrelépett állapotban van. Ugyanis a tuberculotikus gyulladással góczok olytán módon gyógyulnak, hogy a további tuberculotikus táp elfojtatik és maga a szervezet betökölje a már meglévő tuberculotikus góczot egy részre, melyet maguk a vérédek készítenek. Ez újabb bizonyítéka annak, hogy a természet is mily nagy gyógyhatány akkor, midőn a kór elvesztett hatalmi fölényt a szervben. Mindezek után joggal nevezhető a dr. Hoffmann-féle Glandulen a *természet gyógyhatányának*, a mennyiben a természetet segíti a kór-és körnemző anyag ellen való küzdelemben; az által, hogy új erőt vezet hozzá, hogy a kórral megküzdvé, azt legyőzze.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”, mint az egészséges állati szervezetnek része, teljesen ártalmatlan, még sok más szer (vegyszer), melyet mint a tüdővész elleni szert ajánlanak, többé-kevésbé erős mérgek és ezen hatásukban legalább annyira ártalmasak az emberi szervezetre, — anélkül azonban, hogy a tüdővést gyógyítarék. — mint maga a tuberculotikus bacillus, a mennyiben biztos gyomorhajókat idéznek elő s ez által csak a szervezetet gyengítve, elősegítik a tüdővész rohamos kifejlődését.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen”-nál különösen kiemelendő azon tény, hogy *bármely gyógyszerrel adagolható*, mert egyik a másikat működésében nem gátolja. Nem okoz semminemű megterheléseket, a mi azonban ne indítsa senkit arra, hogy a kezelő orvos elől annak használatát eltilkolja. Mert ez nem kuruzsól szer, melyet a tudományos világ előtt titkolni kell. Sőt az orvos uraknak egy egész füzet tudományos értekezlet és bírálat áll rendelkezésre ezen szerrel. Az egész szer nem áll egyébből, mint a zsirtalanított, megszártított és por alakú készített egészséges juh-bronchialis mirigyéből, mely tejezúkkal comprimalva, tablettá alakban jön a forgalomba. Mindegyik tablettát 0.25 gramm súlyú és tartalmaz 0.05 gramm porrá zúzott bronchialis-mirigyet (Glandulen), mely 0.25 gramm friss mirigyanyagnak és 0.20 gramm tejezúknak mint vivőszerekkel felel meg.

A ki ezen szert orvosi receptje (vény) nélkül a gyógyszerárban kéri (majd minden gyógyszerárban kapható), figyeljen arra, hogy olyan üvegekbe kapja, mint alantí rajz mutatja, mivel már megkísérlettek más szerrel, hasonló névvel hamisítani és forgalomba hozni. Ilyen hamisítványokat — mint az egészségre ártalmasokat — a legerélyesebben vissza kell utasítani. A hol esetleg a „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” nem kapható, ott forduljanak a gyár főelérési irodájához: **(Török József gyógyszerész, Budapest VI., Király-utca 12.)**, kinél gyári árban beszerezhető. Megrendelésnél czél-szerű az összeg előleges beküldése.

Ára egy üvegnek 100 tablettával 5.50 korona
50 3.

Figyeljen
ezen
védjegyre.

A „Dr. Hoffmann-féle Glandulen” csakis ilyen üvegekben jön forgalomba, mint ezt a minta-rajz mutatja.

Dr. Hoffmann utóda
vegyi gyára.

Meerane, (Szászországban).

Kezelő orvosok nyilatkozatai.

Orvosi bizonylatok:

Dr. Dosing Hermeskeili kerületi orvostól. Kíváná-tára készséggel kijelentem Önnek újlag, hogy a „Glandulen” szerével elért sikerekkel felelte meg vagyok elégedve. Valamennyi betegségi symptomák színő-félben vannak. A hőmérsék a normalisra visszazállt. A kövhögés megszűnt. Hörgi légzés ez idő szerint már nem diagnosztizálható.

Dr. Braun Herbsteini orvostól. Az Ön „Glandulen” tablettáit macacs rekedtség és köhögés ellen igen jó eredménnyel használtam. Kellemetlen mellékkörül-mények soha sem léptek fel. Azokat adott esetekben mindig használni fogom és kartársaimnak is a legmele-gyebben ajánlhatom.

Dr. Heusmann Cannesi (Riviera) orvostól. A „Glan-dulen”-szer igen hatásos gyógyszernek bizonyult tüdő-vész és tüdőkatarrrhus esetében. Alkalmazása mellett egyhamar szűnik a láz, az éjjeli izzadások elmaradnak, az étvágy feltűnően javul és a köhögés által zavart éjjeli nyugalom helyre áll. Ezen gyógyhatány ez idő szerint az egyedüli orvosszer a tüdővész gyógykeze-lésénél.

Dr. Kohn F. gyakorló orvostól Beccs. Már az első 100 Tablettá használatát után meglepően változik a körkép. A köhögés enyhébb. A hörgi légzés sokkal ritkább és gyengébb. Általános állapot jobb, az erők gyarapodóban és további két hónap letorgása után legnagyobb örömmre a beteg egészen helyre volt állítva. Köhögés és köpedék egészen megszűnt. A hörgi légzés szintén elmúlt. Tuberculotikus bacillus az egész szervezetből eltűnt. Éjjeli izzadás és lázmentes állapot. Testsúly 6 kilogrammally gyarapodva.

Dr. Wicke Wüsteseibersdorfból. Egy tanító neje-nél, kinek kifejezetten tüdőcsúcs beszűrenkedés, lesová-nyodás, éjjeli izzadás és köhögést konstataáltam, 30 napig „Glandulen”-t adagoltam és a nő állapota feltűnően javult, úgy hogy teljesen jól érzi magát. Súlyban egy hónap alatt 4 kilogrammot nyert.

Dr. Hellberg O. Hudiksvallban. (Svédország.) A Dr. Hoffmann-féle „Glandulen”-tabletták a legjobb és ugyszólván az egyedüli gyógyszer tüdővész ellen, mely a betegséget biztosan megakadályozza és gyó-gyulást okoz.

Dr. Wallot Rockenauban. Szívesen igazolom, hogy a „Glandulen”-tabletták használatát által magamat állandóan jól éreztem és mindennemű katarrhus-tól ment maradtam. A szer ártalmatlan voltáról is meggyőződtem.

Dr. Budacek, Gureinban. Két betegemnek rendel-tem az Ön „Glandulen”-jét és 8-10 nap után elvesztették tüdőkatarrrhusukat. A „Glandulen”-kúra igen bevált különösen annak kellemes adagolása által.

Dr. Pollák, Königsbergben a. E. „Glandulen”-tablettáit egy jobboldali tüdőcsúcs beszűrenkedés esetében alkalmaztam, mely betegnél előzőleg Creosot adagoltattott egy másik orvos, de minden eredmény nélkül. Ezen tabletták használatát mellett a beteg nő határozottan javult.

Dr. Habermann, Magdeburgban. Az Ön „Glandulen”-tablettáit a tüdővész különféle súlyos esetében használtam és arról győződtem meg, hogy azok az eddigi ly belső szereket határozottan felülműljék és er-dményeiben a hatásuk feltűnő.

Dr. Percy Newell, Crowborough, (Anglia.) Igen örvendek, hogy „Glandulen”-je ol csak jót mondhatok. Es egyetérték többi kollégáimmal abban, hogy jelenleg ezen szer az egyedüli a tüdővész ellen.

Dr. Sa'ral Bernsteinban. „Glandulen”-tablettáit kezdő tüdővész esetében igen hatásosan alkalmaztam, úgy hogy teljes gyógyulást értem el velők.

Dr. Becker Jannowitzból. Ides kötelességemnek tartom bizonyítani, hogy „Glandulen” tablettáit fele-séggel kronikus tüdőkatarrrhusnál igen jó eredménnyel használtam, úgy hogy az folytatlatagos használat mellett állandóan jól érzi magát.

Soognamiglio G. és Meyer V. tanár urak Nápolyban. A tüdővész 31 különféle esetében, hol előzőleg már többféle gyógymód eredménytelenül alkalmaztatott, kísérletek tettek a „Glandulen”-tablettákkal és az eredmény igen hatásosnak bizonyult. A b tegező tünetei, mint láz, köhögés, éjjeli izzadás, köpedék, étvágy-talanság stb. lassanként megszűntek, úgy hogy a betegek idővel-időre, mint felgyógyultak elbocsáttattak.

Dr. Günther József, Duna-Szekscsón. Két betegem — mindkettő tüdővész — három hónap óta használ-ják a „Glandulen”-tablettáikat és az eredmény valóban

melegpő. Hat hét óta a tuberculosis bacillusok a köpében fel nem találhatók. A betegek testsúlyban egyre gyarapodnak. Az étvágy javulóban és a betegek rendkívül jól érzik magukat. Sem éjjeli izzadás, sem mellszúrás jelenségei nem mutatkoznak. Köhögésnek is csak nyoma. Mindkét tüdőcsúcs peyhűdéses és a jellegzetes hörgi lélekzések elmúltak. Ep oly jól érzik magukat a többi betegek, kik rendeletem szerint a „Glandulen”-tablettáikat hosszabb idő óta használják. En részéről tüdőbetegek esetében a „Glandulen”-t csak a legmelegebben ajánlhatom.

Dr. Fragner, Frühbuss. Becses megkeresésére a „Glandulenre” vonatkozólag értesíthetem, hogy az Ön által czímemre beküldött próbatábláskákkal kielégítő eredményt értem el. Az általános állapot betegimmél szem látomást javult. Különösen javult azok étvágya.

Dr. Andreas Karoly, törvényszéki és kerületi orvos Anrfelsben (Stájerország.) 200 „Glandulen”-tabletták elhasználása után gyógykezelésem alatt álló phthisisben szenvedő betegemnél az éjjeli láz és köhögési inger jelentékenyen alább hagyott. Öt héttel később értesít engem betegem, hogy öt üveg elhasználása után feltű-nően jól érzi magát és hogy küldjek neki újabb „Glandulen”-tablettáikat. Ezen öröndetes tény készlet engem arra, hogy folytassam a „Glandulen”-kúra használatát.

Dr. Glass, Budapest. „Huszonhétéves betegem, ki már 3 esztenteje gőge-phthisisben szenved és táblács-káit használja — gyógykezelésem mellett — meglehe-tősen jól érzi magát. Sokkal jobb színbén van, test-súlyban is gyarapodott és igen jó étvágyának örvend, mely körülmények ezelőtt, mielőtt kezeltem, fenn nem állottak.”

Dr. Engel, Niedergeorghenthal (Csehország.) „Glan-dulen”-tablettáit egy nőnél vettem használatba, kinek kezdetleges tüdővést konstataáltam. Három üveg el-használatát után igen kielégítő eredményt értem el betegemnél.

Dr. Schützenberger, Duna-Földvár. A czímemre beküldött „Glandulen”-tablettákkal igen kedvező er-dményt értem el betegimmél.

A fenti másolatok azonosságát az eredeti levelekkel Kühn Vilmos Ernő kir. közjegyző, Meerane (Szászország), hitelesen bizonyítja.